

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 februarie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Elena Covalenco, Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva sentinței Judecătoriei Glodeni din 03 iunie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 august 2013 de inculpata

Arap Maria Feodor, născută la 16 martie 1989, originară din s.Limbenii Vechi, r-nul Glodeni și domiciliată în s.Cajba, r-nul Glodeni.

Date referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 22.04.2013 - 03.06.2013 - prima instanță,
2. 03.07.2013 - 28.08.2013 - instanța de apel,
3. 03.12.2013 - 19.02.2014 - instanța de recurs.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Glodeni din 03 iunie 2013, Arap Maria a fost condamnată în baza art.187 alin.(2) lit.d), f) Cod penal la 4 ani închisoare.

În baza art.96 Cod penal a fost amînată executarea pedepsei pînă la atingerea vârstei de 8 ani a copilului minor al acesteia, Arap Valentina, născută la 21.02.2013.

Conform art.85 Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Orhei din 15 septembrie 2009, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, fără amendă, cu executarea ei în penitenciar pentru femei de tip închis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Arap Maria, la 02 octombrie 2012, ora 01.00, aflîndu-se pe str.Ciprian Porumbescu 17, or.Glodeni, a pătruns în domiciliul cet.Moșanu Valeriu, de unde a sustras în mod deschis o scurtă femeiască de model „Dolce Gabana”, pe care a însușit-o, cauzîndu-i părții vătămate o daună materială considerabilă în mărime de 10000 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpata să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art.187 alin.(2) lit.d), f) Cod penal la 5 ani închisoare, fără amendă, iar în temeiul art.85 Cod penal definitiv la 7 ani și 6 luni închisoare, cu amendă în mărime de 10000 lei, care conform art.87 Cod penal să fie executate de sine stătător, invocînd că instanța la stabilirea pedepsei definitive nu a ținut seama de prevederile art.85 alin.(3), 96 Cod penal, aplicîndu-i inculpatei o pedeapsă mai blîndă decît prevede legea și nu i-a cumulat pedeapsa sub formă de amendă stabilită prin sentința anterioară.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 august 2013, a fost admis apelul procurorului, casată sentința în latura pedepsei și pronunțată o nouă hotărîre, prin care Arap Maria s-a considerat condamnată în baza art.187 alin.(2) lit.d),

f) Cod penal la 5 ani închisoare, fără amendă, iar în temeiul art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, prin adăugarea parțială a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Orhei din 15 septembrie 2009, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani 6 luni închisoare și amendă în mărime de 10000 lei, cu executarea ei în penitenciar pentru femeii de tip închis.

În sarcina organelor de tutelă și curatelă a r-nului Glodeni s-a pus soluționarea chestiunii aflării copiilor minori a lui Arap Maria după arestarea acesteia.

Instanța de apel a constatat că, la stabilirea pedepsei, prima instanță nu a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 75, 61, 96 Cod penal și nu a ținut seama de regulile de stabilire a pedepsei stipulate în art.85 alin.(3) Cod penal, deoarece inculpata a fost de nenumărate ori trasă la răspundere penală și la data pronunțării sentinței, aceasta avea neexecutată pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare și amendă în mărime de 10000 lei, stabilită prin sentința Judecătorei Orhei din 15.09.2009. Astfel, prima instanță, stabilindu-i lui M.Arap pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, în temeiul art.85 alin.(3) Cod penal, incorect i-a fixat termenul dat de pedeapsă, deoarece acesta urma a fi mai mare decât cel neexecutat prin sentința din 15.09.2009.

La fel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță incorect a aplicat în privința inculpatei prevederile art.96 Cod penal și a dispus amânarea executării ei pînă la atingerea copilului a vârstei de 8 ani, deoarece aceste prevederi deja au fost aplicate în privința ulitmei, prin sentința anterioară, însă dînsa nu a îndreptățit încrederea ce i s-a acordat, comportamentul acesteia avînd un impact negativ asupra educației copiilor care se află în custodia sa, dînsa nu și-a făcut concluziile necesare și repetat a comis o infracțiune gravă, din care motiv aceste prevederi urmează a fi excluse.

De asemenea, instanța a constatat că partea descriptivă a sentinței contravine cu cea dispozitivă, deoarece în partea descriptivă instanța a reținut starea de recidivă în privința inculpatei și oportunitatea izolării acesteia de societate, prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, iar în dispozitiv a dispus ca executarea pedepsei stabilite să fie amînată, totodată aplicînd prevederile art.85 Cod penal, i-a stabilit pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, fără a indica modul executării unei asemenea pedepse și timpul cînd urmează a fi pusă în executare, omițînd totodată la stabilirea pedepsei definitive a-i adăuga și pedeapsa de amendă stabilită prin sentința Judecătorei Orhei din 15.09.2009.

Reieșind din circumstanțele date, instanța de apel, ținînd seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, și anume că inculpata anterior a mai fost trasă la răspundere penală, are antecedente penale nestinse, că a comis infracțiunea în stare de recidivă, și pe sentința anterioară i-a fost amînată executarea pedepsei pînă la atingerea copilului a vârstei de 8 ani, însă nu a conștientizat cele comise și nu a tras concluziile necesare, nu a stat pe calea corijării, continuînd să comită infracțiuni, care se atribuie la categoria celor grave, iar conform informației Biroului de probațiune, aceasta a fost diagnosticată cu risc sporit de recidivă, pe parcursul aflării la evidență a avut încălcări a ordinii publice, fiind trasă la răspundere contravențională și nu este receptivă la observațiile consilierului de probațiune, că are la întreținere 5 copii minori, a conchis că acesteia urmează a-i fi stabilită o pedeapsă cu închisoarea, fără amenda prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost recunoscută vinovată.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești a declarat recurs ordinar inculpata care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită

casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri echitabile, pe motiv că faptei sale i s-a dat o încadrare juridică greșită, dînsa nu posedă limba de stat, iar cauza a fost examinată în lipsa translatorului și instanța de apel incorect a exclus aplicarea prevederilor art.96 Cod penal, deoarece dînsa are la întreținere 6 copii minori, doi dintre care sînt de o vîrstă de pînă la 8 ani.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.421 Cod de procedură penală, coraportat la art.401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme sînt în drept să declare recurs ordinar.

Conform prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 28.08.2013 în prezența participanților la proces, inclusiv a inculpatei M.Arap și avocatului său, I.Racoviță, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate - 11.09.2013 (f.d.169-170, 173).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 11.09.2013, copia căreia, potrivit recipisei din 11.09.2013, a fost înmînată contra semnătură procurorului, care a fost prezent la pronunțarea deciziei. Inculpata și avocatul său, I.Racoviță, cunoscînd despre data pronunțării deciziei integrale nu s-au prezentat, în legătură cu ce copia deciziei motivate le-a fost expediată prin poștă (f.d.185-186).

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Raportînd prevederile art.231 alin.(3) și art.422 Cod de procedură penală la situația dată, rezultă că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) împotriva deciziei menționate expira la 14 octombrie 2013.

Inculpata M.Arap, fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu a atacat-o în termenul prevăzut de 30 de zile de la data cînd a fost pronunțată decizia motivată, cunoscînd despre acest fapt.

Conform materialelor dosarului, inculpata a înaintat recurs asupra deciziei instanței de apel la 16 octombrie 2013, care a fost înregistrat în secția grefă a Colegiului penal la 18 octombrie 2013, deci după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În acest context, instanța de recurs atestă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a

recursului. Momentul de la care începe să decurgă termenul de atac este riguros precizat de lege – data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Astfel, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar înaintat de inculpata M.Arap, fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpata Arap Maria împotriva sentinței Judecătoriei Glodeni din 03 iunie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 august 2013, în propria ei cauză penală, fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 martie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu